

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районының
Арча шәһәре муниципаль берәмлеге
Арча шәһәр Советы
422000, Арча ш. Совет майданы, 27
тел. 3-16-25, 3-12-35

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районының
Арча шәһәре муниципаль берәмлеге
Арча шәһәр Советы
422000, Арча ш. Совет майданы, 27
тел. 3-16-25, 3-12-35

Арча шәһәр Советы
карары

"06" апрель 2018 ел

№ 89

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Арча шәһәре»
муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кергү проекты
турында

«Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставын гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы нигезендә Арча шәһәре Советы карар чыгарды:

1. Арча шәһәр Советының 2016 елның 28 сентябрдәге 43 номерлы карары белән расланган Арча муниципаль районының «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына (62 номерлы 11.05.2017 номерлы үзгәрешләр белән) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 6 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«6 статья. Жирлекнең жирле эһәмияттәге мәсьәләләре.

1. Жирлекләрнең жирле эһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:

1) Жирлек жирлегенәң бюджет проектын төзү һәм карау, Жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәләшен тикшереп торуну гамәлгә ашыру, Жирлек бюджетының үтәләше турында хисап төзү һәм раслау;

2) Жирлектәге салымнарны һәм җыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару;

3) Жирлек муниципаль милкендәге мөлкәтне биләү, аннан файдалану һәм аның белән эш итү;

4) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә халыкны электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итүне, су чыгаруны, халыкны ягулык белән тәэмин итүне оештыру;

5) жылылык белән тәэмин итү системасының бәя зоналарында жылылык белән тәэмин итү системасын үстерү, аның ышанычлылығын һәм энергетик нәтижәләлеген арттыру өчен кирәкле жылылык белән тәэмин итү объектларын төзү, реконструкцияләү һәм (яисә) модернизацияләү буенча бердәм жылылык

белән тээмин итүче оешма тарафыннан «Жылылык белән тээмин итү турында» Федераль законда билгелэнгән вәкаләтләр чикләрендә жылылык белән тээмин итү схемасында билгелэнгән гамәлләрне башкаруга муниципаль контрольне гамәлгә ашыру;

6) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлегә һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тээмин итү, парковкалар (парковка урыннары) эшчәнлеген булдыруны һәм тээмин итүне кертәп, жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын муниципаль тикшереп торуну гамәлгә ашыру, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру;

7) жирлектә яшәүче һәм аз керемле гражданның торак урыннарына мохтаж торак урыннары белән тээмин итү, муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуну оештыру, торак төзелеш өчен шартлар тудыру, муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру, шулай ук жирле үзидарә органнарының торак законнары нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру;

8) халыкка транспорт хезмәте күрсәтү өчен шартлар тудыру һәм жирлек чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру;

9) Террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалауда, шулай ук жирлек чикләрендә террорчылык һәм экстремизм чагылышлары нәтижеләрен минимальләштерүдә һәм (яисә) юкка чыгаруда катнашу;

10) Жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

11) Жирлек чикләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм алардан килгән зыяннары бетерү эшендә катнашу;

12) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә янгын куркынычсызлыгының беренчел чараларын тээмин итү;

13) жирлектә яшәүчеләрне элементә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тээмин итү өчен шартлар тудыру;

14) халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру, жирлек китапханәләренең китапханәләр фондларын туплау һәм аларның сакланышын тээмин итү;

15) жирлектә яшәүчеләрне мәдәният оешмалары хезмәт күрсәтүләре белән ял итүне оештыру һәм тээмин итү өчен шартлар тудыру;

16) жирлек милкендәге мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклап калу, алардан файдалану һәм аларны популярлаштыру, жирлек территориясендә урнашкан жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклау;

17) Жирлектә традицион халык сәнгать ижатын үстерү өчен шартлар тудыру, халык сәнгать һөнәрләрен саклап калуда, торгызуда һәм үстерүдә катнашу;

18) жирлек территориясендә физик культураны, мәктәп спортын һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тудыру, жирлекнең рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;

19) жирлек халкының күпләп ял итү өчен шартлар тудыру һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыру, моңа гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр полосаларына иреккә керүен тәмин итү дә керә;

20) жирлекнең архив фондларын булдыру;

21) каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым-аерым жыю) һәм транспортировка эшчәнлеген оештыруда катнашу;

22) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен тикшереп торуну гамәлгә ашыру, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру, шулай ук жирлекнең торак пунктлары чикләрендә урнашкан шәһәр урманнарыннан, махсус сакланылучы табигать территорияләре урманнарыннан файдалануны, аларны саклауны, торгызуны оештыру;

23) Жирлек жирлегенң генераль планнарын, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау, территорияне планлаштыруның генераль планнары нигезендә эзерләнгән территорияне планлаштыру документларын раслау, төзелешкә рөхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында, башка федераль законнарда каралган очрактан тыш), жирлек территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә объектлар файдалануга тапшыруга рөхсәтләр бирү, Поселениеләр шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау, жирләргә резервлау һәм муниципаль ихтыяжлар өчен Жирләр чикләрендә жир кишәрлекләрен алу, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында каралган очрактан муниципаль контроль үткөрү, биналарны карап тикшерү һәм аларның төзекләндерелүе турында тәкъдимнәр бирү барышында ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында тәкъдимнәр бирү хакында тәкъдимнәр керткән очрактан тыш);

24) адрес объектларына адреслар бирү, адресларны үзгәртү, гамәлдән чыгару, урам-юл челтәре элементларына исемнәр бирү (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яисә муниципаль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге жирле әһәмияттәге юлларыннан тыш), шәһәр чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирү, мондый исемнәргә үзгәртү, юк итү, мәгълүматны дөүләт адреслы реестрында урнаштыру;

25) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту;

26) территория оборонасы һәм гражданның оборонасы, халыкны һәм территорияне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

27) Жирлек территориясендә авария-коткару хезмәтләрен һәм (яисә) авария-коткару формирваниеләрен төзү, карап тоту һәм аларның эшчәнлеген оештыру;

28) су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү, аларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыру;

29) Поселение территориясендә дөвалау-савыктыру урыннарын һәм жирле әһәмияттәге курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәмин итү, шулай ук жирле әһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләрен файдалану һәм саклау өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру;

30) авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә ярдәм итү, кече һәм урта эшкүарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

31) Жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

32) Россия Федерациясенең су законнарында билгеләнгән чикләрдә су объектлары милекчесенең вәкаләтләрен гамәлгә ашыру, алардан файдалануның чикләүләре турында халыкка мәгълүмат җиткерү;

33) муниципаль урман контролен гамәлгә ашыру;

34) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның һәм аларның берләшмәләренә халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыру;

35) жирлекнең административ участогында эшләү өчен бина бирү, участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә;

36) до 1 января 2017 года предоставление сотруднику, замещающему должность участкового уполномоченного полиции, и членам его семьи жилого помещения на период выполнения сотрудником обязанностей по указанной должности;

37) «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 311 һәм 313 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм күрсәтү.

[garantF1://12088105.038](#)) Жирлек ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрне башкаруны тәэмин итү, ачык аукцион уздыру федераль закон нигезендә ясалма жир кишәрлегенә төзү турында шартнамә төзү хокукына;

39) Жирлек чикләрендә коррупциягә каршы көрәш чараларын гамәлгә ашыру;

40) с"Дәүләт күчмәсез милек кадастры турында" 2007 елның 24 июлендәге 221-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә комплекслы кадастр эшләрен башкаруда катнашу."

2) 7 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«7 статья. Жирлекнең жирле үзидарә органнары хокуклары жирлекләренң жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләренә хәл итүгә

1. Жирлекнең жирле үзидарә органнары түбәндәгеләргә хокуклы:

1) жирлек музейларын төзү;

2) жирлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;

3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнашу;

4) жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләренң хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә ярдәм күрсәтү һәм жирлек территориясендә миллиләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;

6) жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эзәрләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашу;

7) муниципаль янғын сагы булдыру;

8) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

9) кеше хокукларын тээмин итүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче ижтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтү;

10) "Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында" 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия ижтимагый берләшмәләре оешмалары тарафыннан төзелгән оешмаларга ярдәм күрсәтү.

11) торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондыннан гражданның торак урыннары бирү;

12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз йорт хайваннарын аулау һәм асрау чараларын гамәлгә ашыру.

13) «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру;

14) инвалидларның физик культурасын һәм спортын, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларны, жайлаштырылган физик культураны һәм адаптив спортны үстерүгә ярдәм күрсәтү».

3) 12 статьяның 8 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

« 8) гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар;»

4) түбәндәге эчтәлекле 16.1 статья өстәргә:

«16.1 статья. Гражданның жыены

1. «Россия Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очрақларда гражданның жыены үткәрелергә мөмкин:

1) әлеге торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район) территориясенә кертүгә китерә торган күрсәтелгән торак пункт составына кергән жирлек (муниципаль район)чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча торак пунктта (муниципаль район);

2) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы вәкаләтләре күрсәтелгән жирлекнең чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гражданның жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә;

3) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы вәкаләтләрен гражданның жыены гамәлгә ашыра торган жирлектә, әгәр сайлау хокукына ия жирлек халкының саны жирлекнең вәкиллеке органын төзү турындагы мәсьәлә буенча, аның саны һәм вәкаләтләре чоры турында 100 дән артык кеше тәшкил итсә;

4) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы вәкаләтләре гражданның жыены тарафыннан гражданның акчасын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча гамәлгә ашырыла торган жирлектә;

2. Әлеге статьяда каралган гражданның схемасы анда торак пунктта яисә жирлектә яшәүчеләрнең сайлау хокукына ия яртысыннан артыгы катнашканда хокуклы. Әгәр гражданның жыенында катнашучыларның яртысыннан артыгы аның өчен тавыш бирсә, мондый жыен карары кабул ителгән дип санала."

5) 21 статья түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«21 статья. Гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу өчен Поселение Советы Поселениесендә яшәүчеләр катнашында гавами тыңлаулар үткәрелергә мөмкин.

2. Халык тыңлаулары жирлек халкы, жирлек советы яки Халык Халык башлыгы инициативасы буенча уздырыла.

Халык яки Поселение Советы инициативасы буенча үткөрелә торган гавами тыңлаулар Жирлек советы тарафыннан билгеләнә, ә Жирлек Башлыгы инициативасы буенча - Жирлек Башлыгы инициативасы белән.

3. Халык тыңлауларына түбәндәгеләр чыгарылырга тиеш:

1) Жирлек Уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты, Уставка үзгәрешләр бары тик жирле әһемияттәге мәсьәләләр Уставында беркетелә торган мәсьәләләрне һәм аларны хәл итү вәкаләтләрен Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга туры китерү максатларында гына кертелә торган очраклардан тыш;

2) Жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) Жирлекнең социаль-иқътисадый үсеш стратегиясе проекты;

жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртү өчен тавыш биру юлы белән йә гражданнар жыеннарында белдерелгән халык ризалыгын алу таләп ителгән очраклардан тыш.

4. Гавами тыңлаулар уздыру турындагы карар, әгәр законнарда башкасы каралмаган булса, тиешле орган яисә муниципаль хокукый акт жирлегенә вазыйфаи заты караган көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

5. Аларны үткөрү вакытын һәм урынын күрсәтеп гавами тыңлаулар уздыру турындагы карар һәм гавами тыңлауларга чыгарыла торган тиешле муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлаулар уздырылган көнгә кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш, әгәр гамәлдәге законнарда башкасы каралмаган булса.

6. гавами тыңлаулар уздыру турында карар басылып чыккан көннән алып аларны уздыру көненә кадәр шәһәр халкы Халык игътибарына гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәрмәләр жибәрергә хокуклы, шул исәптән муниципаль хокукый актың гавами тыңлауларына чыгарылучы проектка төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр. Жирлек башлыгы кергән тәкъдимнәрне һәм кисәтүләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр гавами тыңлауларда катнашучыларга житкерелә.

7. Гамәлдәге законнарда башкасы каралмаган булса, гавами тыңлаулар муниципаль хокукый акт проектың карау көненә кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча уздырыла. Гавами тыңлаулар белгечләрне, экспертларны, кызыксынган затларны чакыру юлы белән үткөрелә. Гавами тыңлауларда шәһәрнең теләсә кайсы кешесе катнашырга хокуклы.

8. Гавами тыңлаулар уздыру йомгаклары буенча жирле үзидарә органнары һәм жирлекнең вазыйфаи затлары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле тәкъдимнәр кабул ителә, алар компетенциясенә муниципаль хокукый акт проектың гавами тыңлауларга чыгару кертелгән.

9. Гавами тыңлауларның нәтижәләре, кабул ителгән карарларны дәлилләнгән нигезләүне дә керттеп, гавами тыңлаулар уздырганнан соң 5 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш, әгәр гамәлдәге законнарда башкасы каралмаган булса.

10. Гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе жирлек Советы тарафыннан раслана торган гавами тыңлаулар турында нигезләмә белән билгеләнә.

11. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектларына, территорияне планлаштыру проектларына, территорияне ызанлау кагыйдәләренә, территорияләренә төзекләндерү кагыйдәләренә проектларына, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектларга, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның рөхсәт ителгән төренә, рөхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, капитал төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен һәм объектларны капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән бер төрен үзгәртү мәсьәләләренә, жирдән файдалану һәм төзелеш корылмалары төзүнең расланган кагыйдәләре булмаганда башка төр үзгәртүгә рөхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) норматив хокукый актларны исәпкә алып, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелә".

7) 32 статьяга түбәндәге эчтәлекле 5-8 өлешләр өстәргә:

«5. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән биналарда, бүлмәләрдә, шулай ук йорт эчендәге территорияләрдә уздырыла. Бу очракта аларны үткәру тормыш-яшәешне тәмин итү, транспорт яисә социаль инфраструктура, элемент объектлары эшчәнлегә бозылуга, жәяүлеләр һәм (яисә) транспорт чаралары хәрәкәтенә комачаулар булдыруга йә гражданның торак урыннарына яисә транспорт яисә социаль инфраструктура объектларына керүне китермәскә тиеш. Мондый очрашулар турында Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимияте органнары яки жирле үзидарә органнары хәбәр итү таләп ителми. Шулай ук вакытта депутат күрсәтелгән органнарда аларны уздыру датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.

6. Жирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын уздыру өчен махсус бирелгән урыннары билгелиләр, шулай ук жирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын уздыру өчен бирелә торган биналарның исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгелиләр.

7. Депутатның гавами чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары жылышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

8. Депутатның жылышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган гавами чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашуларын оештыруга яисә уздыруга каршылык күрсәтү Россия Федерациясе законнары нигезендә административ жаваплылыкка китерә.»

34 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«34 статья. Жирлек Советы компетенциясе

1. Советның компетенциясендә Жирлекләр түбәндәгеләр бар:

1) Жирлек уставын кабул итү һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;

2) Жирлекнең бюджет проекты карау, Жирлекнең бюджетын раслау, аның үтәлешен тикшереп торуну гамәлгә ашыру, Жирлек бюджетының үтәлеше турындагы хисапны раслау;

3) жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару, алар буенча ставкаларның күләмен билгеләү, аларны түләү буенча салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә ташламалар бирү;

4) муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясен раслау;

5) муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау.

6) биләмәне үзгәртү, үзгәртеп кору турындагы инициативаны күрсәтү;

7) жирлек Советы депутатларын сайлауларны билгеләү, жирлек Советы депутатларын сайлаулар буенча сайлау округлары схемасын раслау;

8) жирле референдумны билгеләү;

9) Жирлек Башын сайлау;

10) Жирлек башлыгын отставкага чыгару турында карар кабул итү;

11) Жирлек Башлыгы урынбасарын сайлау;

12) Жирлек Башкарма комитеты житәкчесен билгеләп кую, аның отставкасын кабул итү;

13) Жирлек Советы депутатлары арасынан Поселения вәкилен Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Советына сайлау;

14) башкарма комитет структурасын раслау, аның хезмәткәрләренең иң чик санын билгеләү;

15) Жирлек башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүгә конкурс үткөрү тәртибен билгеләү, конкурс комиссиясе әгъзаларын билгеләү;

16) жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затларын, жирле үзидарәнең сайланулы органнары әгъзаларын, жирлек Советы депутатларын, муниципаль хезмәткәрләр һәм муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләрен һөнәри белем һәм өстәмә һөнәри белем бирүне оештыру тәртибен һәм муниципаль хезмәт өчен кадрлар әзерләүне оештыру тәртибен Россия Федерациясенең муниципаль хезмәт турындагы законнарында каралган тәртиптә билгеләү;

17) Жирлек сайлау комиссиясе әгъзаларын билгеләп кую;

18) Жирлек Советы депутатының чикләрен үзгәртү, аны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне билгеләү;

19) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында закон чыгару инициативасы хокукын гамәлгә ашыру;

20) Жирлек муниципаль милкендәге мөлкәткә идарә итү һәм аның белән эш итү тәртибен, шул исәптән федераль законнар нигезендә аны хосусыйлаштыру тәртибен һәм шартларын билгеләү; муниципаль мөлкәт төрләре исемлеген билгеләү, аны читләштерү Вәкаләтле вәкил тарафыннан килештереп яисә расланганнан соң гамәлгә ашырыла;

21) муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзү, үзгәртеп оештыру һәм бетерү турында карарлар кабул итү тәртибен, шулай ук муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләргә тарифлар билгеләү тәртибен һәм, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан башкарыла торган эшләр тәртибен билгеләү;

22) жирлекнең муниципальара хезмәттәшлек оешмаларында катнашу тәртибен билгеләү;

23) жирлекнең жирле үзидарә органнары эшчәнлеген матди-техник һәм оештыру ягыннан тәэмин итү тәртибен билгеләү;

24) жирле үзидарә органнарының һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затларының жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү вәкаләтләрен үтәвен тикшереп тору;

25) муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә чыгару тәртибен билгеләү;

26) Жирлекне территориаль планлаштыру документларын, жирлекне шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын, Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә башка шәһәр төзелеше документларын раслау;

27) жирлек территориясендә торак пунктларның урамнарын һәм башка өлешләрен исемнәрен атау һәм үзгәртү турындагы мәсьәләләренә хәл итү;

28) гадәттән тыш хәлләренә бетерү өчен финанс һәм матди ресурсларның жирле резервларын булдыру һәм алардан файдалану тәртибен билгеләү;

29) муниципаль махсулаштырылган торак фондының торак урыннарын бирү тәртибен билгеләү;

30) территориаль ижтимагый үзидарә органнарына жирлек бюджетыннан кирәкле акчаларны бүлөп бирү шартларын һәм тәртибен билгеләү;

31) автоном коммерциягә карамаган оешмалар һәм фондлар рәвешендә коммерциягә карамаган оешмалар төзү турында карарлар кабул итү;

32) үз массакүләм мәгълүмат чараларын гамәлгә ашыру;

33) Жирлек Уставы һәм Поселение Советы карарлары аңлатмасы;

34) Жирлек Советы регламентын һәм үз эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча башка карарлар кабул итү;

35) Жирлек Советы аппараты турында нигезләмәне раслау;

36) коммуналь инфраструктура системасына, коммуналь комплекс оешмалары тарифларына коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга, кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмә түләүләргә тарифларны жайга салу тәртибен билгеләү;

37) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Советы белән Арча муниципаль районының Контроль-хисап палатасына тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча ревизия комиссиясе вәкаләтләрен тапшыру турында килешү төзү;

38) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән жирлекләренә вәкиллеке органнары карамагына кертелгән башка вәкаләтләр, шулай ук әлеге Устав тарафыннан Поселение Советы компетенциясенә кертелгән башка вәкаләтләр.».

9) 47 статьяның 4 пунктың яңа редакциядә бәян итәргә:

« 4. Муниципаль берәмлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, муниципаль сайлауларда сайлана торган муниципаль берәмлек башлыгын сайлаулар "Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында" 2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда уздырыла."

47 статьяга түбәндәге эчтәлекле 6 өлеш өстәргә:

«6. вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган муниципаль берәмлек башлыгы Россия Федерациясе субъектының (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы житекчесе) муниципаль берәмлек башлыгы вазыйфасыннан төшерү турында йә муниципаль берәмлек башлыгын

отставкага чыгару турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә элеге хокукый актка яисә суд тәртибендә карарга шикаять биргән очракта, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы муниципаль берәмлек башлыгын үз составыннан яисә конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан сайлап, суд карары законлы көченә кәргәнчә сайлау турында карар кабул итәргә хокуксыз.”;

12) 69 статьяның 2 өлешендәге 4 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүчә затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кәртеменәр) ачуны һәм счетлары (кәртеменәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәмәү;

13) 73.1 статьяны түбәндәге эчтәлекле тулыландырырга:

«73.1 статья. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре эчтәлеге

1. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре Жирлек советы тарафыннан раслана.

2. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре түбәндәге мәсьәләләренә жайга сала ала:

1) гомуми файдаланудагы территорияләренә тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

2) фасадларның тышкы төре һәм биналарның, корылмаларның киртәләү конструкцияләре;

3) төзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, тоту һәм торгызу, шул исәптән жир эшләрен башкарганнан соң;

4) биналарны, төзелешләренә, корылмаларны архитектур яктыртуны да кәртеп, муниципаль берәмлек территориясен яктыртуны оештыру;

5) торак пунктлар чикләрендә урнашкан газларны, чәчәклекләренә һәм үләнчел үсемлекләр биләгән башка территорияләренә төзү, тоту, торгызу һәм саклау тәртибен кәртеп, муниципаль берәмлек территориясен яшелләндерүне оештыру;

6) муниципаль берәмлек территориясендә мәгълүмат урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары, вывескалар белән күрсәткечләр урнаштыру;

7) балалар һәм спорт майданчыкларын, хайваннарны, парковкаларны (парковка урыннарын), кече архитектура рәвешләрен урнаштыру һәм тоту;

8) жәяүлеләр өчен коммуникацияләр, шул исәптән тротуарлар, аллеялар, юллар, сукмаклар оештыру;

9) күрсәтелгән территориядә инвалидларның һәм халыкның башка аз мобильлә төркемнәренә тоткарлыксыз хәрәкәтен тәэмин итү максатларында муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү;

10) муниципаль берәмлек территориясен, шул исәптән кышкы чорда, жыештыру;

11) яңгыр сулары агып төшүне оештыру;

12) жир эшләрэн уздыру тәртибе;

13) якындагы территорияләрне үз эченә алган күпфатирлы йортлардагы биналарның, биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, жир кишәрлекләренең (мондый йортларның чикләре төзелмәгән яисә төзелгән күпфатирлы йортлардагы урыннарның милекчеләреннән һәм (яисә) башка законлы хужаларыннан тыш) катнашуы (13 п) 28.06.2018 елдан үз көченә керә);

14) Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртип нигезендә якындагы территорияләрнең чикләрен билгеләү (14 п.14 п.) 2018 елның 28 июнендә үз көченә керә);

15) муниципаль берәмлек территориясен бәйрәм белән бизәү;

16) муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү чараларын гамәлгә ашыруда гражданның һәм оешмаларның катнашу тәртибе;

17) муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләренә үтәлешен тикшереп торуну гамәлгә ашыру.

3. Законом субъекта Российской Федерации могут быть предусмотрены иные вопросы, регулируемые правилами благоустройства территории муниципального образования, исходя из природно-климатических, географических, социально-экономических и иных особенностей отдельных муниципальных образований.»;

14) 89 статья яңа редакциядә бәян итәргә:

«89 статья. Жирлектә гражданның үзара салым акчалары.

1. Гражданның үзара салым акчалары дигәндә гражданның жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл итү өчен гамәлгә ашырыла торган бер тапкыр түләүләре аңлашыла. Гражданның үзара салымы тәртибендә түләүләр күләме, саны муниципаль берәмлек халкының гомуми санының (жирлек составына керә торган торак пунктның) 30 процентыннан артыграк була алмаган һәм алар өчен түләүләр күләме киметелгә мөмкин булган аерым категорияләреннән тыш, муниципаль берәмлек халкы өчен (жирлек составына керә торган торак пункт) бертигез дәрәжәдә билгеләнә.

2. Әлеге статьяның 1 пункттында күрсәтелгән гражданның бер мәртәбә бирелә торган түләүләрен кертү һәм алардан файдалану мәсьәләләре жирле референдумда, ә Федераль законнарда каралган очракларда гражданның жыенында хәл ителә.»;

15) 94 статьяга түбәндәге эчтәлекле 5 пункт өстәргә:

«5. Муниципаль берәмлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт белән район уставын яңа редакциядә кую рөхсәт ителми. Бу очракта муниципаль берәмлекнең яңа уставы кабул ителә, ә муниципаль берәмлекнең элек гамәлдә булган уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актлар муниципаль районның яңа уставы үз көченә кәргән көннән үз көчләрен югалткан дип таныла.».

16) 96 статьяның 3 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Әлеге уставка кертелгән һәм жирле үзидарә органнары структурасын үзгәртә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр, жирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләр бүлешү (Поселения уставын федераль законнарда туры китерү очрактарыннан, шулай ук жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затларын сайлау вәкаләтләре, вәкаләтләре чоры, тәртибе үзгәрүдән тыш), күрсәтелгән үзгәрешләренә һәм өстәмәләренә әлеге уставка кертү турында карар кабул иткән Поселение Советының вәкаләтләре чоры тәмамланганнан соң үз көченә керә.

17) 96 статья түбэндәге эчтәлекле 5 һәм 6 пункт өстәргә:

«5. Әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр муниципаль хокукый акт белән кертелә, ул рәсмиләштерелергә мөмкин:

1) Жирлек Советы (гражданнар жыены) карары белән, аңа кул куйган Совет рәисе һәм Жирлек башлыгы йә жирлек Советы (гражданнар жыены) рәисе вәкаләтләрен башкаручы Язучының бердәй башлыгы тарафыннан;

2) Совет (гражданнар жыены) кабул иткән һәм Жирлек башлыгы кул куйган аерым норматив хокукый акт. Бу очракта әлеге хокукый актта Совет (гражданнар жыены) карарының аны кабул итү турындагы реквизитлары күрсәтелә. Жирлек уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр Советның (гражданнар жыенының) күчеш нигезләмәләрен һәм (яисә) нормаларын кертү рөхсәт ителми.

6. Жирлек уставын муниципаль берәмлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карар белән яңа редакциядә язу рөхсәт ителми. Бу очракта Жирлекнең яңа уставы кабул ителә, ә Жирлек иртәрәк гамәлдә булган уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар муниципаль берәмлекнең яңа уставы үз көченә кәргән көннән үз көчен югалткан дип таныла.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү проекты буенча гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибен һәм гражданнар күпләп тупланган урыннарда стендларда урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә һәм аның турында фикер алышуда гражданнар катнашырга.

3. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру тәртибен гражданнарның массакүләм тупланган урыннарда стендларда урнаштыру юлы белән расларга һәм халыкка житкерергә һәм гражданнар 2 нче кушымта нигезендә фикер алышуда катнашырга.

4. Әлеге карарны гражданнар күпләп жыела торган урыннарда стендларда урнаштыру юлы белән игълан итәргә.

5. Уставка үзгәрешләр проектына кәргән тәкъдимнәренә исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча түбәндәге составта эшче төркем төзергә:

1. Гарипова Г. Ф – 2 нче Арча сайлау округы депутаты, төркем житәкчесе;

2) Нигъмәтжанова Г.Х.- 5 нче Арча сайлау округы депутаты, төркем әгъзасы;

3)Ильина Л.Ю. - 12 нче Арча сайлау округы депутаты, төркем әгъзасы.

6. Арча шәһәр Советы депутатларының Уставка төзәтмәләр рәвешендә тәкъдимнәре 2018 елның 18 маена кадәр эшче төркемгә кертелә дип билгеләргә.

7. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектына карата гражданнарның тәкъдимнәре эшче төркемгә авторның Ф.И.а., туган елын күрсәтеп, Арча шәһәре, Совет майданы, 27 нче йорт адресына язма рәвештә жибәрелә дип билгеләргә.

8. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр проекты буенча гавами тыңлауларны 2018 елның 25 маенда 16.00 сәгатьтә Арча шәһәре башкарма комитеты бинасында билгеләргә.

9. Эшче төркемгә гражданнарның Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләрен, депутатларның төзәтмәләрен һәм тәкъдимнәрен өйрәнергә һәм гомумиләштерергә, Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр проекты эшләп бетерергә һәм аны Арча шәһәр Советы каравына кертергә.

"Арча шәһәре" муниципаль берәмлеге башлыгы,
Арча шәһәр Советы рәисе

И.Г.Нуриев